Yne 5 men. Gazar byriin proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

1936 onii maarta 20-nii edər
№ 65 (1798)
ULAAN-YDE KOTO. 13 DEKI ZILEE GARNA

BK (b) Paartiin Buriaadmongoliin Moziin Komiteed, BMASSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprofsovediin zygees gardag kolkooziin edər byriin sonin

REDAAGCIIN TELIFOONUUD:
Kariuncalgata redaagtoriin . . . . . 3—44
Kariuucalgata sekretaar
Kedee azaliin keltes . . . . . 3—23

Informaaciin medeecel

1936 onii maartiin 7-10 edərnyydte BK(b) P-iin TK-iin dergedeki Paartiin kinaka komiisiin gərbadu gaar pleenym bolbo. Pleenym bol dooro dursagdasan asuudalnuudiigi yzeze kelcebe:

1. Paartiin Komiisanuudiin teleelegçediin kedelmeri tukai.

2. PKK-iin kolleegiin kedelmeri, BK(b) P-iin geşyyd ba kan didaaduudta paartiin zeme açaka zuram tukai.

Paartiin dokymeent selgelgiin urda tee

Maartiin 17-do kedee azaliin komunis Deede surguulida kotiin gegeereliin zurgaanuudiin paartiin ekin emkinyydiin kamtarasan cuglaan bolzo, paartiin dokymeent selgelge tukai asuudaliigi kelcesen baina. Paartiin dokymeent selgelgiin zorilgo ba tyyniigi jabuulka gurim tukai paartiin kotiin komiteediin sekretaar nek. KOROSTELIOOV iledkel kelsen baina.

Nek, KOROSTELIOOV bol iledkel dotoroo, paartiin dokymeent selgelgede kiikedee, paartiin dokymeentiin şalgalta jabuulkadaa kiisen alduunuudaa dakin dabtakagyi, paartiin dokymeent selgelgiin aikabtar jike politikiin udka çanartai baisaniigi sainaar oilgozo ab kiigi paartiin ekin emkinyydte duradkasan baina.

Paartiin dokymeent şalgalta bol paartiin zergiigi angiin karşa etegee dyydees ceberleke zorilgotoi baisan bol paartiin dokymeent selgelge bol paartiin zergiigi paartiin geşyynii kyndete nerede kyreegyi, idebkigyi kynyydiigi ceberleke zorilgotoi baina.

Paartiin dokymeentiin selgede beled keze ekilseer paartiin dotoriin kedelmeri nieleed saizarasan baina. Tilgeseç onyyniigi kangaltatai deere toolozo bol ogyi. Manai zarim ekin emkinyyd mee nee kyrter muugaar kedelmerileze baina. Zişeelkede: Doodo Berioozovkiin kirpiiciin zavoodiin, Mnogopromsojuuzdiin emkinyyd bolno.

Gadana nek. Korostelioov bol paartiingaa azakuigi gurimtai, paartiingaa dotoriin kedelmeri erkim sainaar tabisan emkinvydte, dokymeent selgelgiigi ekilze bolko baisaniigi delgerengiigeer zaasan baina.

Manai paartiin kotiin emkinyyd 3 beleg bolzo kubaagdasan baina. Negedeki belegteni kedelmeriee erkim sainaar tabisan, 2-doki belegteni dunda jabasan, 3-daki belegteni kedelmeriee saizaruulza çadaagyi emkinyyd orono geze kelesen baina. Emki bykenii daiçalkui zorilgo bol azal kedelmeriee zişeete sain bolgokiin telee temeceke kereg bolno. Negedeki belegteni paartiin dokymeent selgelge maartiin 25-naas ekilke baina.

Iledkeliin syyleer daguulan yge kelelge bolzoi.

Udaani paartiin dokymeent selgelgiin beledkeliigi çangadkaka tukai delgerengii şiidkeberi gargaad, cuglaan naagdasan baina.

MTS-nuudiin Bykekolbootiin soc-meriiceə

Gyicelteeree sanaagaa amarka josogyi

(Tarbagatai)

Tarbagatain MTS bol respyyblike dotoroo tyryy jabasan MTS-uudiin negen geze toolegdodog baina. Ene MTS ajaar fevraaliin 20 nii edər traagtariin jike zasabariigi 132% bi dunda zasabariigi 108% gyicedkesen baigaa. Zəəkən le traagtariin brigaadanuudilgi emkidkeze byridkeed, tedendee traagtarnuudiigni tuşaaza eke bolood baisan. Tiin enəə 20 brigaada gyiced byridkegdeze emkidkegdeed, kezeeç ygei traagtaraa tuşaaza ab kaar belen-bolood baina. Edeb riaadanuud traagtarnuudaa tuşaaza abkadaa, ton nariaar çani niini basa dakin şalgaza abka begəəd, kerbee ende datuu dunda zyiinyydiin tokiooldoo kada, tyyniini tere doroni zasaza usadkaka jaaşagyi çukala azai.

Mən kedee azakuin busa maşiina zebsegyydiigi (plvygnyyd ba seejelkenyyd g.m.) Tarbagatain MTS byrin zasabarilza dyyr gesen baina.

Agrokemzeenyyd

Tarbagatain MTS-iin karijaata kolkoozuud tarilgada keregleg deke yrisenii foondi gi tes-beesvlyylen beledkesen baina. Ede bçç kaasan yrisee ceberleke jabadal eşəə dyyrgegdeedvi, maartiin 10-nii medeegeer bykii kolkoozuudta 70 proc. ceberlegdesen baika juma. Tyynii caana agrokemzee abalga jaaşagyi sula jabana geze temdeglekeer baina. Rajon dotoroo casa togtoo ko tesebee maartiin negende 71% gyicedkesen baigaad, tyynii koino 10 konog əngərəsən bolboç, maarta 10-da casa togtoolgoni 74% aas caaşa garaagyi baina. Pooli deere şibke zəəlgə mən edər 28 proc. gyicedk gdesen ba enəsə cugluulga 33 proc. gyicedkegdee. Enyyn deere s karakada, Tarbagatain MTS-iin ketelberilegçed (direegtor Cvedkoov ba tyynii ulasteriin tusalagça Belin) bol traagtar ba maşiina zebsegyydiin zasabarida amzalta tuilasandaa sanaagaa amarça, ender urgaciin telee teneceke jabadalda ton çukala zyil bolko agrokemzee jabuulgada sulaar kandasani ende ilerene. Kerbee Tarbagatain MTS bol dunda zergeergaa byriees 15 ceentner urgaca abka geze eertee ujalga absan baika bygəəd, agrokemzee sainaar jabuulaagyi bol jaagaad ujalgaa dyyrgekeb?

Uçar iimede Tarbagatain MTS ba tyynii karijaata bykii kolkoozuud bol agrokemzee jabuulka tesebee oiriin kedeken konog soo dyyrgekiin telee byke kycee elsyylke josotoi.

Stakaanoviin meetod keregleke

Stakaanoviin meetodiigi keregleke jabadal Tarbagatain MTS-te, bişe MTS deere zişeelebel,ergeer delgerze baisan baina. Traagtariin zasabariiin yjede stakaanovçalan kedelmerilsen nek. **Piskynooviin** brigaada, **Dymnooviin** brigaada, **Jyyrjeviin** brigaada ba busad bygdende ile bezei.

Menee nek. **Piskynooviin** brigaada bol sezoon dotor nezeed traagtaraar 1000 gaa gazar kakalka geze kamagiin tyryyn ujalga absan ba tyynii konoos bişe keden brigaadanuud mən tyynçelen ujalganuudiigi absan baina. MTS-iin ketelberi bol **Piskynooviin** brigaadiin erkim yyskeliigi bişe brigaadanuudta damzuulka ba tede brigaadanuudiin eesedtee absan ujalgaa dyyrgeke jabadaldani bolşoviig tusalamza ba ketelberi eke ioso toi. MTS-iin kaluun tusalamza ba bolşoviig ketelberigyigeer jamar bykii sain zişeenii ujalga ba yyskelnyyd gyicedkegdengyi yldeşeze bolko şuu.

Kaadra tukai

Odoo 60 kyn traagtariin kyyrsede suraza bi tyynees 40 kyn sajadaa suralgaa dyyrgeje baina. Kabariin tarilgiin yjede kereglegdeke kaadra Tarbagatain MTS-te gyiced beledkegdesen baika juma.

Caaşaa sojol bolbosoroliin kedelmeri tukai kelebel, yseg biçeg baga medeke 30 kyniigi kabaaduulsan, surguuli kedelmerilze ba men yseg biçeg medekegyiçyydiin surguuli, basa dunda surguuli bii bolboç, tedende suraka josotoi kynyyd gyiced jabana ygei.

Gadana, Tarbagatain MTS bol kabariin tarilgiin jabaza baika yje soo agidbrigaada emkidkeke, nyydel sojoliin vagoon tekieereke, 8 brigaadanuudta raadioo todkoko, 1000 tekerigiin nomiin san bii bolgoko, sonin biçeg ergeer zakiuulka gemete caaşaa jike olon kemzee jabuulganuudiigi tesebiesen baina. Odoo ede tesebiesen kemzee nyydeekycendeni eşəə oruulaadyi baika begəəd, tarilgiin ekilke beltor oygediini byridkeze, belen bolgoko beze geze naidagdana.

* * *

Tarbagatain MTS bol kabariin tarilgada beledkeliin talaar baga bişe gyiced eltei baibaç, men dutuunuudtai baina. Ene kabariin tarilga ilangajaa jike kariuucalgatai. Manai respyyblikiin delegatca bol paarti ba zasagiin gazarta bolon nek. Staalinda ton kariuucalgatai ujalganuudiigi eqçe jire en. Sajakaa bolson BMASSR-iin TGK-iin seessi ba BK(b) P-iin pleenym bol respyyblikiingee urda aguu jike zorilgonuudiigi tabisan baina. Gadaaa, odoo MTS-uudiin Bykekolbootiin soc. meriiceede manai respyyblikiin MTS-uud ba tyyn dotoroo Tarbagatain MTS orolcoson baina.

Uçar iimede, tuilaasan amzaltaaraa sanaagaa amaraka jabadaliigi ogtogargalgyi, dutuu dundanuudaa bolşoviigçolon usadkaza, respyyblike dotoroo tyryy MTS bolkiin telee cucaraltagyi temeceke keregtei.

D.Z. DAMDINII.

B.Şagdariin erkim koniçon

Zakaamin. Cagaa-morinii somonii Jerbaanoviin neremzete kolkooziin koniçon B. Şagdariin bol konimii azalda erkim sainaar kandadag baina 1935 onde 71 tologoi koni bejedee daaza abaad karuusalsan ba tesebiin josoor 44 koni otonde oruulsan baina. Ene ebel konidoo erkim sainar karaza, odoo 40 tologoi konidoo teryyleed, teliigini negeç korolto bolgolgyi mal bolgozo baina.

Ene nekeraas zişee abça maliin tel abalgiin froontolo kedelmerileke josotoi.

B. ZAMBALIIN.

Burkopsojuuz kabariin tarilgada jamar beledkezebainab

Ed bereglegçediin Buriaadmongoliin koperaaciin kolboon bolene ziliin kabariin tarilgiin yjede azalçan aradiigi ed tavaar babişe eldeb çukala keregselnyydeer kangakiin telee kedenolon kemzeenyydiigi abça baina.

Zişeelkede; talka taslaan produngta-1740 mingan tekerigiin, caakar 346 mingan tekerigiin, priaanik-peşeeni 420 mingan tek., dabasan-24,9 minganii, eldeb janziin cai-249 minganii, zuruul-60 minganii makoorke-149 minganii, papiroos-122 minganii, eəkən ba niuurin myile-180 minganii, kirosiin-75 minganii, maşiniin eldeb janziin tesen-75 minganii, ulasan argamza 120 mingan tekerigiin geke mete ed tavaar raipotrebsojuuznuudta sajadaa gargana. Enyynees gadana, bes, ojomol kubcasan, batiinka ba iişege geke metiin gutalnuud, ojodoliin maşiina ba bişe bolboson zyiliin ed tavaarnuudiigi mən gargalcakaar beledkeze baina. Gadana, manai respyyblikiin 138 selpoonuudiin 404 laavkanund bol tarilgiin yjede 138 belegnyydel kudaldaa emkidkene.

Zygeer, Buzkopsojuuziin zygees azakuin ene jike zorilgoto kedelmerilee bodoto kereg deeremi bejelyyliin telee bolşoviigçolon kedelmerileee, tarilgiin yjede azalçan aradiin keregselligi elbeg delbegeer kangakani odoo yjiin ton çukala kereg men.

Gadana, rajoongnudiin ba somon toskonii soveed kudaldaanii emkinyyd bol kabariin tarilgiin yjede eesedilngee kedelmeriigi erissaizaruulza, poolliin nyydel kudaldaagi bolboson josoor emkidkeze, azalçan aradiin keregselde geze zonuulagdasan ed tavaariigi cag caglani kudaldaka josotoi.

B. Zabiin.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Tarilgada beledkelee stakaanovçalan gyicedkeke

Manai urda tarilgiin urgacligi deeşedkeke zorilgo tabigdasan baina. Ene zilde manai respyyblike dotor tarilgiin talmaigi tiimeçjkeer ergedkegdeke ygei, gol ankaralaa tarilgiin urgaciigi deeşedkeke jabadalda tabigdaka baina. Bidener bol ene zilde nege gaa oroosoto tarilgaas doodo zergeni 10,6 ceent tariaa abka josotoibdi. Iime urgaca abkiin telee eldeb olon kemzeenyyd abtaka josotoi. Zişeelkede; kolkooznig bykem gazaraa sainaar eldeke josotoi. Tarilgaa bolzor dotorni dyyrgeke ba tyynii daraa tarisan tariaandaa ton sain karuusa tabiza, eldeb burtag ebeə ba korokoi şomogoo loos kamagaalka geke metiin kemzeenyydiigi ton sainaar emkidkeke keregtei bolno. Gadana, tariaaniigaa gazar deere agrotee knikiin kemzeenyydiigi gyiced sainaar jabuulka josotoi.

Urgaciin koroton-korokoi şomogooliigi ygei bolgokiin kedelmeriiigi ene zilde aikabtar ergeeneer jabuulka bolnobdi. Men 315 mingan toonno şibke ba 3200 toonno ynese tarilgiin gazarta gargaka ba men 31,9 mingan gaa gazariigi usalaka josotoibdi.

Gebeç, ynen deeree ene kemzee jabuulganuud jamar jabanab geze yzekede; nelieed olon aimaguud (Bargazan, Bookon, Kiakta, Kori, Tynken g.m.) mənee kyrter yresenii kaalga dyyrgeedyi baika jum. Yrese kaalga byke respyyblike dotoroo 100 garan kubi gyicedkegdesen çigi bol, ene teogiin caana korgodog çod baisan baina şuu. Yrese ceberleeer muu aimaguud gekede; Kori, Aga, Biçyyr, Zide, Zagarai, Jaruuna-edener bolno.

Tariaanii gazarta casa togtooko ba ynese cugluulza askaka jabadal byriç muugaar jabana. Zişeelkede: Zide, Zakaamin, Jaruuna, Zagarai, Olikon g.m. aimaguud casa togtoolgoo 8-25 kubi dyyrgesen baika jum.

Iime baidal caaşaa jərə yrgel zeleze bolkogyi. Iime baidal bol ender urgaca abka zorilgiigi tasaldaliin zamda tyrgeken oruulza orkino.

Bidener ene tasaldalaa darui cagaa usadkaza, tarilgada beledkelee eem dyyrgeke josotoibdi.

Z.P.

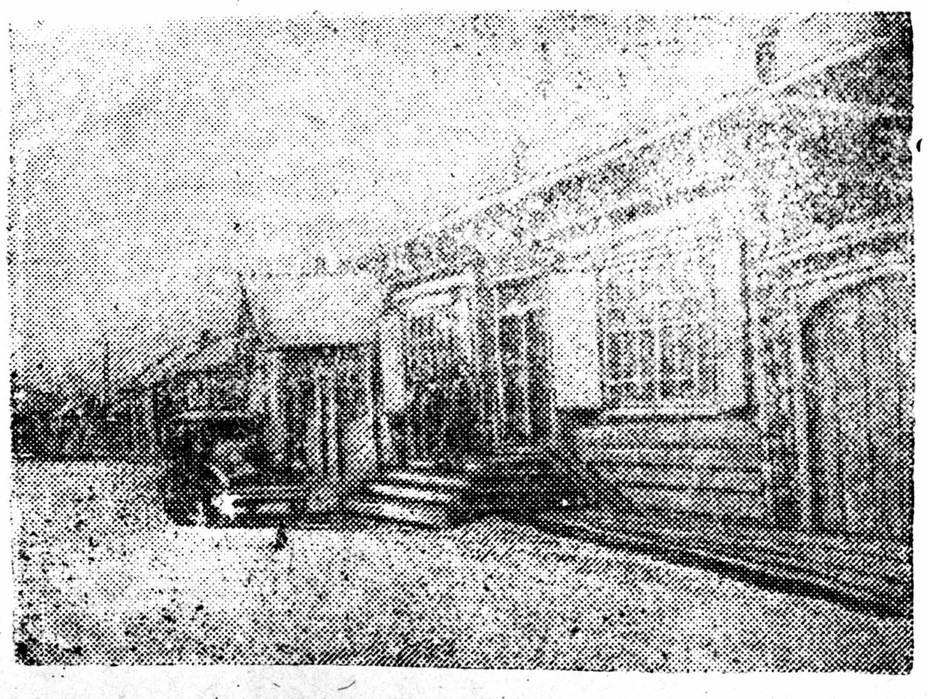

Tarbagatain aimagiin, Jike-Kanaliin toskondo sa ja neegdesen selmaag.

Dutuunuudaa gyicedkegtii

AGA. Urtiin somonii „Ulaan Odon" geze kolkooz (tyryy G. Zamsaranii) bol kabariin tarilgiin beledkelda ton muugaar kedelmerileze baina. Ene kabariin tarilgada 25 plyyg, 2 seejelke, 34 boronoi kereglegdeke ba 280 ceentner yrese kaaka tesebtei baigaa, odoo 23 plyyg 1 seejelke 36 boronoi, ba 204 ceentner yrese beledkesen baina. Men unaagiin kycen dutuu.

Dutuugaa gyicedkegtii.

Niydeeree karagça.

(Хэдэлэх дэлгүүдэй ба Ажабайнуудай ба Сэдэвүүдэй)

(Эхэлэй 15-16-17-18 дугаарта) 61-62-63-64 дугаарта

Хэдэлэх дэлгүүдэй ба Ажабайнуудай Сэдэвүүдэй

Хэдэлэх дэлгүүдэй ба Ажабайнуудай Сэдэвүүдэй

№ 65 (1798)

Буриад мэдээ

Зүүлэй дээрэнь Буриадай Автономитэ Засагай Республикын Правительствын Президиумай, Буриадай Областной Советэй Исполнительнай Комитедэй Сэдьхэлгэ

Зүүлэй дээрэнь Буриадай Автономитэ Засагай Республикын Правительствын Президиумай, Буриадай Областной Советэй Исполнительнай Комитедэй Сэдьхэлгэ

Буряад-Монголой Автономитэ Засагай Республикын Правительствын Президиумай, Буряад-Монголой Областной Советэй Исполнительнай Комитедэй Сэдьхэлгэ

##

...nii azaliin ...y kynyydiin zebleen

...vaa. BK(b) P-iin Teb Ko...lin z asedaaniiin zaal do...artiin 14-nii eder lioonii ...oplioogiin azaliin tyryy..., paarti ba zasagiin ke...egçediin zebleen neeg...baina. Ene zebleende 2 ...ytei delegaaduud cugla ...aira. Edenii dunda lioon ...loogiin azal erkildeg kol...diin tyryylegçener, bri...uud, zvinoogi daagçad, ...azaliin erkimiin erkim ...içyvd, lioonii azaliin mer...n, MTS-iin kedelmeriçed ...ad oroson baina.

...zebleenii kedelmeride ne...taalin, Moolotov, Kaga...Kaliinin, Ordzonikidze ...jev, Mikojaan, Çybaari, ..., Kryssoov, Jaakovliv, ...v, Şkiriaatov, Liubimov, ...ov, ba Koosariv, kabaa ...aina.

...zebleeniigi SSSR-iin ga...laalangiin arkomiigi oro...nek. A. I. Myraloov nee ...aa, todorkoi sonor yge ... baina.

***

...iin 15-nii ydeşiin zase-daanida 11 kyn keleze, syyleereni BK(b) paartiin TK-iin kedee azaliin keltesiigi erkilegçe nek. **I. A. Jaakovliv** ec...sleliin yge keleze lioon, konoplioogiin azal deere kolkoozuudiin tulasan amzaltanuudiigi yzyylsen zebleenii dyngyydiigi gargaba.

Gadana, tus kuraliin prezii diymees, lioon konoplioogiin azaliin tyryy kynyydie soveed kolbootiin deede kaira oorden olgoko tukai SSSR-iin TGK-to zuurçalagdaba geze medeecebe.

Zebleende suugçad bygede bosozo, jike udaan zamka tagvi ovaaca bolno: „Nekor: Staalin mandatugai!", „Nekor Staalinda Ural!", „Nekor Moolotov mandatugai!" „Nekor Voroşiilov mandatugai!" gesen kaşkaraldaan tasaldaagyi bolzo baiba.

Svyleereni zeblee ketelegçe nekor **Muraatov** tus zebleenii Kaagdasaniigi sonoskobo. Nekor Staalin garakadaa delegaaduudiigi jike kaluugaar amarçaiba. Dakin zamkaltagyi aplodisment bolno.

...liige naaciin soveediin seessi

...don kotoos medeecesee...oor, maartiin 19-de Liige ...soveediin jaaraltai see...son b...ina. Ene seessiigi ...s (Aavstri) gegçe nee...okaarniin doogovor Ger...ulasiin ebdesen tukai ...asuudal kelceke baisanaa ...esen baina.

...liiin gadaada keregiin ...r Ideen bol Germaani ...Reiniin deemil...ozovaal ...regiin kabaatai baiguulal ...rison gazar) zooniigi ce...e ezelze Versaali ba Lo...ketonuudta batalagdasan ...ornuudiigi ebdeseniigi ...lesen baina. Ene asuuda ...boor şiidkekiin tula Lo...n doogovor batalsan by...uud ba manai Liige naa...şyyd ene asuudalda by...egen sanaltai baika joso...gesen baina.

...deen Ielekedee, Germaa...iin jabuulgiin kariuuda...a ulas bol tere doro eg...ree abka byrin erketei ... tiigebeç liige naaca dee...cekiigi kysesen baina...a—soveediin doogovor ...rmaani ulasiin Lokaarniin ...or ebdekiin şaltag bolzo ..., juun gekede, Germaani ulas ene jabuulgadaa ertees be...ledkeltei baisan. Өөsediingөө batalsan doogovoriigi, duratai cagtaa ceregiin kyce keregleze ebdeze bolno geze oilgoko josotoi bişe bainabdi. Liige naaciin soveed bol Germaani ulasiin Versaaliin doogovoriin 42-43 zyilnyydiigi ebdeseniigi mederege, enyyn tuşaa çukala kem zeenyydiigi abkiigi zebşen kelcekiin tula, Lokaarniin doogovor batalsan byke ulasuudta medeeceke josotoibdi gesen baina.

Zelaand (Beelgi) men urda kelegçed mete Germaaniiin zygees Lokaarniin doogovor ebdesen tukai keleze, Flandeenii duradkaltai negedesen baina. Liige naaciin seessiin neemel zasedaaniiin syyleer kaaltatai zasedaani bolson baina. Ene zasedaani deere Angliiin gadaada keregiin ministr Ideen bol Germaani ulasiin teleelegçiigi uriza, bidenii Germaaniiin jabuulgiigi buruuşaasan tukai kariuu sonosko josotoibdi geze duradkasan baina. Syyleerni Barbiuusiin duradkalaar ene asuudalaa liige naaciin soveediin seessiin niuuca zasedaani deere kelceke bolzoi. Niuuca zasedaanini tere doroo bolson baina.

CMөRIICөөDө OROLCOBO

...SSR-iin erkim zişeete sur...ud: Ulaan-Ydiin Buriaa...rguuli, Ynegetein, Ka..., Ulaan-Ydiin dunda sur... Kogotoovsk (niitiin sur...ede surguulinuud bol,

...le ba litertuuraar, erkim ...surgalgiin zişeete sur...udiin Byke kolbootiin ...icөөdө orolcobo.

...gçadiin kollegtiivuud bol ...icөөdө orolcozo oros ... litertuura, buriaad sur...udta oros ba buriaad ...surgalgiin çanariigi sai...a tuşaa kiike kedelmө...todorkoi zyilnyydiigi

...Ene jabuulgiin gol pyyn...bol surguulida orfograa...lduugi eceen bolgoko, ...likiin suralgiigi saizaruul ...elmeriiingөө meetodiigi saizaruulka jabadaliigi çanga barika bolno.

Ene surguulinuudaas zişee abça, yldegçe bykii surguulinuud, zişeete surguulinuudiin orologçod ba erkim niitiin surguulinuud socmeriicөөdө orolcoko ba suragçadaa sain biçegtei bolgokiin telөө temecel emkidkeke.

Erkim zişeete surguulinuudiin telөө respyyblike dotoroo ekin zilde sonoskogdoson socmeriicөө bol kedөөdө tere janzaaraa yldeke gebeç, socmeriicөөnii gol pyynketeni kadaa kelenii (buriaad, oros) surgalga ba suragçadaa sain biçegtei bolgoko jabadal byri çukalaçalagdana.

BUDIIN.

Zurag deere: Abissiniiin soldaad. Zygeer şarkatasanç bol zagsaaldaa yldesen baina.

Kudaldaanii soninuud

Burmontoorgiin yniversmaagta 700 janziin patipoonii plastiin kanuud abtaad, kudaldaanda garakajaa baina. Edenii dotor Baruun Jevrooptin bykii taancanuudiin duunuud, men SSSR-iin keden olon yndesetenii eldeb janziin duunuud bolon, basa Mongol duunuud baika jum.

***

Burmontoorgo bol kabar zunii cagta kereglegdeke ed tavaar kudaldaza abkiin telөө Irkyvba Noovosibiirsk kotonuudta tusagaar kynyydiigi ilgeebe.

Gadana tus koto deereki yiled beriin oronuudta eldeb janziin ed tavaar byteelgeke zakil kiisen baina.

***

Burmontoorgo bol promkopi raacada zakiza ojuulsan kabar zunii malgai, matraas geke metiin tavaarnuudiigi kudaldaanda gargaza baina.

Şine josonii kudaldaa

Spiştoorgiin 22-doki magaziin bol maartiin 10-nii ederөөs eki leed prikaazçeggyigeer şiira kudaldaza ekilbe. Ene bol, magaziin dotor tusagaar tag deere şiira baiza ba kazuudani mengө kiike bytyy kaassa baikajum. Şiira abkajaa sanasan kyn mengөjөө kaassadani kiigeed şiirigini өөsedөө abaad garadag baina.

Maartiin 10-da 500 bagca şiira kudaldaza, 15 tekerig abka josotoi baisan aad, 12 tek. 73 mengө abaza, 2 tek. 27 mengө garzataba. Maartiin 11-de 1200 bagca şiira kudaldaza, 36 tekerig abka josotoi baisan aad, 33 tek. 58 mengө abaza 2 tek. 42 mengө garzataba. Maartiin 12-to 2770 bagca şiira kudaldaza, 83 tek. 10 mengө abka josotoi aad, 69 tek. 05 mengө abaza 14 tek. 05 mengө garzataba.

Kiimta 4470 bagca şiira kudaldaza, 134 tek. 10 mengө abtaka josotoi baisan aad, 115 tek. 36 mengө abaza, 18 tek. 74 mengө garzatasan baina.

Ene jun deerees iime olon tekerig dutabab gekede, ilanga jaa biçiikanuud toomgyi kyyke ba ganca nege bolbosoroogyi kynyydiin mengө telөngyi şiira abasan deerees dutasan baika jum. Moskvaa kotodo men çelen şiirin kudaldaa emkidkekede ni negeç mengөn dutaagyigees b itagai, keden mengөөr ylyy garadag baisan.

ZYG BYKENEES

Gryyzide 112 mingan kyn nom biçeg medekegyi 139 mingan kyn nom biçeg baga medegçed byridkegdesen, odoo zilde tedenees 80 mingan kyn nom biçeg medekegvigee usadkaka, 75 mingan kyn nom biçeg baga medeke jabadalaa usadkaka baina. 1937 ondo yldesen 32 mingan biçeg medekegyiçyyd, 64 mingan biçeg baga medegçed bygde nom biçegte surgagdaka baina.

***

Yzbekstaanii Arkom soveed ba Yzbekstaanii komuniis paartiin Teb Komiteediin şiidkeberiin josoor 1936-37 onuudta Yzbekstaanii SSR-iin byke yndesetenii dunda 15 naas deese nasatanii nom biçeg medekegvi jabadalcem usadkagdaka baina. 1936 ondo 500 mingan kyn biçeg medekegviçyyd, 202 mingan kyn biçeg baga medegçediigi nom biçeg sain medeke bolgogdoko baina.

***

„Maliigen" geze zagasanii agnuurida garasan melise kaka zuran jabadag parokood Caqaan dalain koito zakada jabataraa avaarida oroson baina Ene parokoodiin ryvli ebdersen deerees, odoo melisenii dunda orcood baina ka. Ene parokoodiigi melisenii pleenees gargakiin tula Arkaangilsk kotoos melise kaka zuran jabadag „Leenin" geze parokood garaba.

CAGIIN ULARIL

Maarta sariin tyryvşiin arban konogdotor Buriaadmongoliin respyyblike dotor, celmeg ba kyiten odornyyd boloo.

Dunda zergeeree 20,5 graadus kyiten bolson baina Urda zilnyydeer şeelze yzekede, odoo zilde, urda zilnyydiin kemees 5,3 gradus, ylyy kyiten baisan bolno.

Bargazanii almagta 39 graadus kyiten bolson baina. Dulaarça baisan gazar menөө deeree yzegdeegyi.

Oroson casanii kemzee: Nyketede 5 santimeetr, Kabaanskada 2 sm. Milisovoi ba M-Şiberte 1 sm. bolson baikensi aimaguudaar casan oroogyi baina.

Casanii zuzaani uridiinkiass kubilaagyi. Zarim rajoonuudta casanii kemzee giin ton baga baisan deerees oozimiin tariaanda jike berketei bolzo baina. Tiigebeç goriaaçanskda oozimiin tariaa şalgaad yzekede 5 proceentoni ykesen baiba.

F. Pelilsov.

Japoondo Bolson yimeen tukai

Ene onii fevraaliin 26-nii eder Japoonii niiselel-Tokioo kotodo jike yimeen bolson baina. Men eder urdani premiieer-ministr baisan Saitoo, finaansiin ministr Takakaasi, cereglin suralgiin deede inspeegtor *Vatanaabe* g.m. caaşaa 100 şakam kynyyd alagdasan baika juma. Japoondo bolson ene yimeen bol yniriі beledkegdesen baigaa. Syyliin kedeken zilnyydiin torşo soo ceregçe-faşiis gryypenyydiin teleelegçed bol Japoonii zasagiin gazariin gөşyydte dobtolon koroloko jabadaliigi nege bişe emkidkesen juma.

Zişeelebel, 1931 ondo premiieer *Kamagyyci* gedeg ykeke boltoroo şarkatasan, 1932 ondo premijeer-ministr *Inykai* ba finaansiin ministr *Ynoyee* gegçed alagdasan, engөrөsөn aavgust sarada ceregiin departaamentiin naçaaliig generaal *Niaato* alagdasan g.m Odoo bolson niuuca kelceete busalgaan kadaa, men eneeki le ceregçe-faşiis gryypiin emkidkesen jabadal bolno.

Tokioo kotodo bolson ene çusata yimeen jamar uçar deerees boloob?

Gebel, ene kadaa Japoon ulas daki ezerkeg anginuudiin dunda zasagiingaa telөө temecesen jabadaliin kurcadasanii yremen. Sajakan Japoondo bolson parlaamentiin sungaltada buligdasan faşiis etegeedyyd ilete jabuulga kiize oroson baina. Ekonoomikiin krizesiin kurcadasan deerees zil jireke byri kedөө azakuini sandaran unaza baisan, dotoodiini delgyyr naimaanii uitarasan, gadaaşani ed tavaar gargalgiin suladasan, finaansni berke baidalda oroson, ceregiin gargaşiin kemzeegyi jikedesen ba ecestee Kitadiin debisker deere jabuulagdaza baigaa şunakai dain bolon Soveed oroniigi zyrisen „jike dainii" beledkel, ede bykii asuudalnuud bol, Japoonii zasagiin gazar ba faşiis etegeedyyd kojoriin koorondo aikabtar jike kimaral, arcaldaa gargasan baika juma.

Zasagiin erke bariza baigçad bol, Soveed orondo dobtolon oroko dainiigi buruuşaadag ygei bolboş, karin ene geseer dain cereg kiize orolgyi, eşөө saitar dainii beledkeliigi kiisen koinoo ekilkesemdi gekedeni, faşiis etegeedyyd bol tereeniini zөbçөөdөg gyi, dotoodiin baidaliin kedii tegşyyritei baibaç, dain ceregee ene geseer yyskekesemdi gedeg baiga.

Ene çusata yimeegi yyskegçed bol, ceregiin „zalua ofeceernuud" bөgөөd, kariiin sonin biçegyydiin medeecesenii josoor, edeeniigi *Araaki* ba *Makzaaki* g. z. ton ceregçe yzeltei generaalnuud tologoilson gene. Ede busalgaaçad bol men basa „ulasaa seliben şinedkeke" gesen sanaltai baisan geke bөgөөd, enendee parlaamentaa (sungalta) usadkaka, ceregçefaşiis digtatuura baiguulka gesen sedelge men baigaa beze.

***

Syyliin medeeceliin josoor, busalgaaçadiigi udaridagça kaptaan *Nanaaki* өөriigөө buudaza alasan baina. Busalgaanda kabaadasan soldaaduud kazaarmadaa bucasan ba ofeceernuud kadaa ceregiin albanaas çeleelegdөөd, oorden ba nere zergees kasagdaza, ceregiin pooliin syydte egtөsөn baina. Generaalnuud: *Araaki, Madzaaki Abee, Kajaasi, Kavasiima* gegçed ceregiin deede soveedoos celeelegdөzө, rezeervede oruulagdiba. Syyniі urda gadaada keregiin ministr baisan Kiroota bol premijeerministr bolzo, şine kabineed emkidkezei.

Gebeç, Japoon ulasta dotoodө baidalni gviced amagalan boloo geze kerkibeç kelekeer bişe.

D.Ż.

Kariuucalgata redaagtor B. VAANÇAGIIN.

...пускал З. Бальжинимаев. Корректировал Ц. ЦЫЖИБЭ. Верстал ДМ. БАЛДАНОВ. Тираж 7000. Тип. из-ва «Б.-М. Пр.» и «Унэн». Уполномочит 161.